

“Exclusionen har forårsaget, at jeg har fået et tennisonument: “Dansk Tennis Club”, skrev Rovsing i november 1925 til DBU. Hans egen vurdering var, at tennisanlægget havde kostet ham i omegnen af 350.000 kr. Men et “tennisonument”, dét er det” (Foto: Torben Eskerod.)

Out-standing!

Om Dansk Tennis Club og tennisspilleren Leif Rovsing

Der er mange arkitekttegnede tennisanlæg i Danmark. Men umiddelbart ikke et, der er så originalt i dets arkitektur og omsværmet af rygter som Dansk Tennis Club (DTC) fra 1921. I et typisk hellerupsk kvarter af pragtvillaer, lave rækkehuse og gamle haver rejser hallen sig majestætisk i vejret, svøbt i okragule og okseblodsrode farver. Et helt "out-standing" og besynderligt nok næsten ukendt stykke idrætsarkitektur.

Allerede i indgangspartiet afslører ægyptiske motiver, malet direkte på væggene, at her er tale om en usædvanlig facilitet. Videre inde i tennishallen følger de dekorerede vægflader, gallerier, højtsiddende sidelys og vinkelret placerede hvide sejl sig elegant til rummets overordnede proportioner, form og farveholdning. De højtsiddende vinduer skaber visuel sammenhæng mellem ude og inde og tillader, for sportshaller, et sjældent dagslys glide hen over banerne. Inde i tesalonen med dens asiatisk inspirerede møblement, balinesiske og ægyptiske udsmykninger på væggene er det næsten som at træde 90 år tilbage til en verden under store forandringer i både bydesign og arkitektur.

Der er to grunde til, at Dansk Tennis Club er så enestående: For det første bliver anlægget til i en stilmæssig brydningstid, hvor Bauhaus bevægelsen i Weimar allerede havde etableret sig i 1919 med et "ornamentfrit" design som modtræk til historicismens mættede referencer. Dansk Tennis Club "låner" ikke af de nye tendenser sydfra, som ellers havde været oplagt, ligesom den ikke har mange afstikkere til hverken historicismen eller klassicismen. Den er "sin egen".

For det andet dækkede hallens tilblivelse over en hel stribe af rygter om dens ophavsmand, tennisspilleren Leif Rovsing. En excentriker og rigmand samt en af Danmarks bedste tennispil-

lere, der pludselig i 1917 uden varsel blev ekskluderet af Dansk Boldspil Union fra at deltage i danske og udenlandske tennisturneringer.

Spørgsmålene tårnede sig op: Hvorfor etablere han sin egen turnering og hal? (Dansk Tennis Club, 1920 og Dansk Tennisfond 1954/59) Hvorfor var det så vigtigt for ham pludselig at bryde ud af den tennisverden, han havde domineret i årevis? Hvorfor var en så usædvanlig hal alligevel nærmest ukendt i den brede offentlighed? Var hallen virkelig den ukendte bygning, tegnet af DSB's arkitekt Heinrich Wenck, der var manden bag Københavns tredje hovedbanegård, som rygterne vedholdende sagde?

De kommende års research bragte mig gennem en hel stribe af eventyrlige historier: En excentrikeres fascinerende livshistorie, hans centrale placering som en af Danmarks bedste tennisspillere i sportens tidlige år, tilblivelsen af et originalt stykke idrætsarkitektur, ophavsmandens indsats for homoseksualitetens anerkendelse i sportsverdenen, hans bidrag til rejsebogens historie, hans tilskud til verdensforbedringens fortælling og meget, meget mere.

Da arbejdet med bogen blev sat i gang, forventede vi ikke, at der eksisterede ret meget materiale om hovedpersonen. Rovsing havde ingen slægtninge, og de tætte venner han havde, var for længst døde. Men arkiverne på Rigsarkivet og Det Kongelige Bibliotek viste sig at indeholde langt mere materiale end forventet, hvoraf meget aldrig havde været offentliggjort. På Rigsarkivet havde Dansk Boldspil-Union henlagt "*Rovsing sagen 1917-28*". I Østre Landsret lå retsafsigelsen på sagen mellem Rovsing og Dansk Boldspil-Union, og på Det Kongelige Bibliotek lå Studenterforeningens arkivalier 1913-1970, en forening, Rovsing var meget aktiv i. Så da hallens tilblivelse er uløseligt knyttet til en spændende – og til tider ulykkelig – livshisto-

rie, kan dens oprindelse ikke fortælles uden kort at komme ind på mennesket, finansmanden og tennisspilleren Rovsing.

EN STORSTILET KARRIERE BEGYNDER

Historien om Dansk Tennis Club lader vi her begynde, da den unge Leif arver sin adoptivfar, grosserer Elif Harald Rovsing. Arven efter faderens død i 1910 efterlod Leif Rovsing som en hovedrig 22-årig. Verden stod åben for ham, alle muligheder syntes inden for rækkevidde. Kilderne fortæller ikke om dette privilegerede øjeblik i hans liv, men det er i hvert fald sikkert, at tennispillet var en af de muligheder, han rakte ud efter. Her kunne han udfolde sig kropsligt, udfordre sit intellekt og samtidig tilfredsstille den fighter-vilje, som kom til at sætte sit præg på hele hans liv.

Leif Rovsing blev allerede som 13-årig i 1900 medlem af KB, Københavns Boldklub (Rovsing, 1928). Samme år, som adoptivfaderen døde, deltog han i Wimbledon – uden dog at opnå den store succes. Anderledes forholdt det sig ved de skandinaviske mesterskaber. Han blev flerdobbelt dansk mester i double, bl.a. med Erik Tegner i 1916, og samme år svensk og norsk international singlemester (Andersen & Budtz-Jørgensen, 1944-45).

Da Sverige fik tildelt afholdelsen af OL 1912, repræsenterede Rovsing Danmark. *“Der er ingen out-sidere sendte derop...”*, som Politiken skrev optimistisk (Hr. Sekretæren, 1912). Det var her på de udendørs baner med over tusind tilskuerpladser, at referatet af herredoubten fortæller, at han hårdt kæmpende blev nr. 17 i single og sammen med Victor G. Hansen nr. 9 i double (Olympiska Spelens Tidning, 1912).

Rovsing deltog ved verdensmesterskaberne i indendørs tennis i 1913 – igen uden den store medgang – men nåede senere i 1923 sammen

AF
RENÉ KURAL

med doublemakkeren Tegner i finalen ved verdensmesterskaberne i Barcelona. Den tabte de dog til franskmændene Cochet-Couitéas (Andersen & Budtz-Jørgensen, 1944-45).

Rovsing var en kendt person i sportens verden (BT, 6. januar 1915). Hans dybe engagement i tennis betød, at *“..der ikke [er] en, der ikke aner, hvem Manden er”*, som BTs journalist overstrømmende omtalte ham (Ardens, 1917). Men avislæserne har sandsynligvis også haft kendskab til Rovsings rigdom og feminine fremtoning, hvilket bl.a. fornemmedes i en karikatur, der fremstillede ham meget chik på forsiden af *Vore Herrer* 15. juni 1916. Men det er få måneder senere, at Rovsing udstødes fra tennisverden, fordi han, ifølge boldspilunionerne, begår noget ulovligt. Det hele starter som en flirt.

SKANDALEN

I efteråret 1916 får Leif Rovsing besøg af den kun 18-årige stud. polyt. Haldor Nørregaard, der er søn af Handelsbankens direktør (Rigsarkivet, 1917-28).¹ De hører musik på Rovsings gramfon, drikker te, og i tonerne fra lakpladerne opstår en intim atmosfære. Ifølge gæsten rykker den 11 år ældre Rovsing pludselig tættere på ham. Han taler om homoseksuelle forhold og begynder at kysse og kæle med ham. Til sidst spørger Rovsing ham direkte, om han ville stå i forhold til ham.

Hvad der helt præcist hændte, var der efterfølgende mindst to meninger om. Rovsing forklarede, at Nørregaard var kommet til ham og ikke omvendt. Han afviste pure anklagerne, og holdt stejlt på, at hvad han i øvrigt foretog sig i sit privatliv ikke kom andre ved. Muligvis tilskyndet af sin far gik Haldor Nørregaard til bestyrelsen for B.93, og hans historie havde en noget anden vinkling. Her bedyrede den ingeniørstuderende, at han havde ladet Rovsing gå så vidt, fordi han ikke først havde været klar over hans hensigter og i øvrigt havde været bange for ham, idet de var alene.

Det gjorde bestyrelsen af B.93 rasende. Man ville af med Rovsing, men det skulle ske i stilhed. Dels for at undgå at Nørregaards navn kom ud i "småbladene", dels for at anerkende at Rovsing trods alt var en påskønnet tennisspiller. På bestyrelsens vegne ville formand for B.93, overretssagfører Poul Groes, og kasserer, fuldmægtig Aage Buntzen, derfor mødes privat med Rovsing og her tilbyde ham, at han selv kunne trække sig fra klubben. Som gengæld for at ordne sagen i al ubemærkethed skulle han gå med til ikke at deltage i turneringer i Danmark, Sverige og Norge (Rigsarkivet, 1917-28).

Rovsing kom intetanende til mødet 12. februar 1917, og efter en kort diskussion måtte han gå ind på betingelserne. Han fortalte selv senere, at da han gik fra mødet, anede han stadig ikke, hvad eksklusionen byggede på (Rovsing, 1927). Det var jo et "privat" møde, og som sådan burde det, der var sagt, forblive fortroligt. Rovsing medgav, at han havde været sammen med unge mænd, men anede ikke, at det ville blive brugt mod ham. I en alder af 68 år hævdede Rovsing dog, at Nørregaard over for ham havde indrømmet, at anmeldelsen var falsk, men "*at han var gået fra snøvsen over truslen, da hans forældre var meget konservative*" (Rovsing, 1955).

Rovsing fik mulighed for at forsvare sig på DBUs udvalgsrådsmøde 21. april (Rovsing, 1917). Her argumenterede han for, at han for sin del så homoseksualitet som noget smukt og rent, hygiejnisk og æstetisk, mens han i et forhold til en kvinde i 1913 kun fik gonorrhé, der varede i seks måneder. Rovsing sluttede sin forsvarstale med at konstatere, at "*Intet Dødsfald har Homoseksualitet til Aarsag*", og at hans exit fra tennisverdenen ikke ville fjerne homoseksualitet i DBU.

DOMMEN

Den 5. maj 1917 smed DBU ham ud af enhver klub i deres regi og forbød ham at deltage i alle danske turneringer². Rovsings argumenter om, at homosex inden ægteskab var uskadeligt men sundere og fornuftigere, fordi unge mænd herved undgik kønssygdomme, ramte ham nu som en boomerang. DBU greb hans idealistiske argumenter til at fastslå, at Rovsing var homoseksuel, og at han med sine synspunkter var dobbelt så farlig for ungdommen: Dels dyrkede han sex med eget køn, dels prædikede han dets uskadelighed. De skar ind til benet og pegede på, at da ansvaret for at skærme ungdommen for en sådan påvirkning lå hos dem, var det nødvendigt at udelukke ham fra al tennisaktivitet. Hvor hans "propaganda" foregik, i hjemmet eller på tennisbanerne, var, i DBUs optik, fuldstændig irrelevant.

TÆPPEBOMBER DBU MED KORRESPONDANCE

I de kommende 11 år frem til 1928 sendte Rovsing en lind strøm af håndskrevne breve og postkort til DBU. Den primære essens af korrespondancen er et krav om at blive rensset og få lov til at spille tennis igen. Men i sin protest skyr han af og til ingen midler: Skal han gå ned, så er der mange andre – særlig i bøsse miljøet – som skal med. Alt helliger målet, og Rovsing

udpeger både personer, involveret i sagen, og tilfældige klubmedlemmer som værende til homoseksuel, havende gæld, værende bedragerer eller tyve (Rigsarkivet, 1917-28).³

I de tidlige måneder af sagen sendte han hånende og foragtende kort og breve til Unionerne. Senere blev han meget ydmyg og trygledende om nåde. Men selvom Rovsing kæmpede for en god sag, så var det ikke altid, at hans virkelighedsfølelse stod mål med den faktuelle verden. *“Jeg deler skæbne med Georg Brandes, Herman Bang, General Moltke etc. som alle blev forjaget fra deres fædreland, men som i udlandet fik deres ærgerrigheds tørst slukket”*, som han højstemt skrev på et postkort fra Stockholm til DBU (Rigsarkivet, 1917-28).⁴ Måske fordi hans formue betød, at han hele sit liv ikke skulle indordne sig i en social eller arbejdsmæssig kontekst, mistede han ofte fokus (Rovsing, 1929). Kombineret med dette var hans svingende sagsfremstillinger medvirkende til at svække argumentationerne for en umiddelbart retfærdig sag.

DANSK TENNIS CLUB

Det var to måneder efter, at Rovsing havde fået stillet ultimatummet af Groes og Buntzen om at trække sig “frivilligt” fra B.93, at læserne i dagbladet BT 13. april 1917 kunne læse, at den landskendte tennisspiller Leif Rovsing for egne midler ville opføre en så exceptionel tennishal, at han ligefrem kaldte den et “Verdens-Sports-Etablissement” (Ardens, 1917). Grunden havde han fundet i nærheden af København. Journalist Ardens beskriver indgående, hvordan det er de smålige og provinsielle former, som kendetegner sporten i Hovedstaden, der har fået Rovsing på ideen om en mønsterhal til en halv million kroner. I artiklen udtaler Rovsing nedladende, at hans hal ikke skal ligne den hos B.93, der ligner et “gravkammer”. Hans nye hal

skal indrettes med optimale lysforhold, være lys og venlig, gerne med et fladt glastag som palmehaven på Hotel d’Angleterre. Rundt om banen skal tilskuere kunne nyde te og drinks samt indtage muffins. I indre saloner kan medlemmerne spille billard og bridge, mens der i et veludstyret bibliotek ligger al international tennislitteratur. I forlængelse af “palæet” med det fyrstelige udstyr vil han opføre sin egen bolig og anlægge to udendørsbaner. Når byggeriet bliver så luksuriøst, vil kunderne ikke kunne holde sig væk, og derfor vil det kunne betale sig økonomisk, forklarer han. *“Det er netop saadan et Etablissement ... Byen sukker efter”*.

ET “VERDENS-SPORTS-ETABLISSEMENT” TAGER FORM

Arkitekt på hallen blev Henry Madsen (1871-1930) fra Frederiksberg sammen med civilingeniørfirmaet I.W. Unmack. Madsen var et relativt ubeskrevet blad. Han havde tegnestue på Frederiksberg, Mariendalsvej 64, og var i 1924 arkitekten bag ti af de første Phønix “typehuse” i Hvidovre, som stadig ligger på Ketilstorp Allé (Knudsen, 2010). Henry Madsen var sandsynligvis også arkitekten bag Fredericias apotek på Akseltorv fra 1908. Anderledes var I.W. Unmack et kendt firma, idet de sandsynligvis var ingeniørerne bag Københavns anden hovedbanegård – den såkaldte Centralbanegård – der blev tegnet af arkitekten J.D. Herholdt. Centralbanegården stod færdig i 1864 og lå omtrent der, hvor Palads Biograferne ligger i dag. Desuden havde Unmack erfaringer med tennisbyggeri fra KBs helt nye hal på Pile Allé (Madvig, 1918).

Da den tekniske forvaltning i Gentofte Kommune modtog ansøgningen om byggetilladelse i 1920, jublede de ikke ligefrem. Dels var de bekymrede over, om hallen ville virke for stor

Dansk Tennis Club er en optimeret, forenklet og raffineret fortolkning af Kronprinsens Lawn-Tennisklubb i Stockholm og udtrykker dette især i interiet (Foto: Torben Eskerod.)

i et udpræget villakvarter, dels om dens kunstneriske udførelse kunne leve op til kommunens standarder. Men da man på Rygårds Allé 45 allerede havde givet tilladelse til byggeriet af Jernbaneskolen af arkitekt Heinrich Wenck, en bygning af samme volumen, dispenserede man herfra. Men kommunen ønskede, at en anerkendt arkitekt, Th. Ridder, skulle kontrollere og sikre, at detaljer og farver på facaderne blev kunstnerisk rigtigt udført.

Byggetilladelsen blev givet 24. juni 1920 under forudsætning af, at ovenstående betingelser blev imødekommet. Udvendige arbejder meldtes afsluttet 31. december samme år, og spildevandsattesten udstedtes 19. april 1921 (Gentofte Kommune, 2012). Fundet af fire udgaver af dagbladet Politiken fra maj 1921 i væggen ud mod badene bekræfter hallens færdiggørelse dette år. Den officielle indvielse skete dog først mere end halvandet år efter ved en

opvisningskamp mellem Henning Larsen og husejer 8. oktober 1922.⁵

Rovsing realiserer den drøm, han i 1917 udpenslede for BTs journalist. Dansk Tennis Clubs nye hal bliver en ren trækonstruktion. Den er 43,5 m lang og 23,5 m bred med lave udbygninger på facaden mod Rygårds Allé. Taget bæres af buer i en fritbærende trækonstruktion kaldet "System Stephan". Disse buer bæres af 8 m høje sidesøjler i en gitterkonstruktion af træ. Spændvidden er 20,2 m., og buestanden 3,8 m. Øverste del af de 43,5 m lange facader dannes udelukkende af småsprossede vinduer, der giver hallen dens dagslysindtag. Først er det persiener, der hindrer, at spillerne blændes. Senere er det de vinkelret placerede, karakteristiske hvide sejl. De højtsiddende sidelys skaber en visuel tæt sammenhæng mellem ude og inde og lægger et blødt strejfflys hen over banerne, der ikke blænder spillerne. Som eneste større indgriben i arkitekturen udskiftes vinduerne i 1987 med nye i massive aluminiumsprofiler.

På bagfacaden fortsætter væggen ned langs søjlerne, mens den i gavle og ud mod Rygårds Allé trækkes 1,25 m tilbage og derved giver plads til et U-formet galleri. For at kunne åbne hallen til det fri placeres 20 dobbelte porte 1,8 m brede i for- og bagfacade. Gavlgallerierne holdes søjlefri ved, at de bæres af gittersøjler i træ, der foroven ophænges i buer og fornedent fastgøres til en vandret gitterdrager af træ. Beklædningen er hovělede og pløjede brædder. Gulvet i hallen er ligeledes i træ, men alle andre steder udført i beton. Arkitekten tænker bygningen uopvarmet, men i vinterhalvåret kan den varmes op med kakkellovne. De lavere udbygninger mod Rygårds Allé er klublokaler, der først opføres i 1924. Her indrettes tesalon og rygeværelse, og gennem de dobbelte porte kan klubbens medlemmer nu følge spillet på banen.

I hver ende af hallen er ligeledes indrettet tilskuerbalkoner 50 cm over hallens gulv og med høje balustrader. At de er udført som ståpladser betyder, at hallen uden tilskuere aldrig virker tom, men stadig intim. Det er en klub for herrer: Der er i første omgang ingen dameomklædning, men det kommer der i forbindelse med opførelsen af klublokalerne i 1924 på hovedfacaden.

SAMTIDENS RUM TIL DEN TIDLIGE TENNISSPORT

Da Rovsing i 1917 udpenslede sine visioner om Dansk Tennis Club til BTs læsere, var der kun én overdækket hal i København. Den lå på Østerbro i Idrætsparken og tilhørte B.93. Den var tegnet i 1912 af arkitekt Søren Lemche og var en nøjsom betonkonstruktion med ovenlys, der på sælsom vis indvarslede modernismens idrætsarkitektur, der slog igennem i Danmark fra 1930'erne.

Hos KB på Pile Allé fik man i 1918 en tennis-hal tegnet af arkitekt Einar Madvig (Madvig, 1918). På det tidspunkt, hvor Rovsing fortsat havde tilladelse til at spille her, havde Madvig kun opført første fase, der kun indeholdt omklædningsrum, garderober og restauration. Først i 1916 fik KB tilvejebragt de nødvendige midler til at bygge anden etape: En meget smuk, tøndehvælvet hal af Charniersbuer med en spændvidde på 21 m og toppet af ovenlys. Madvig havde i 1914 været på studietur til Paris og London og igen til Göteborg og Stockholm i 1916. De svenske haller, fandt han dog, gav et meget "uroeligt indtryk", og KB Hallens udtryk kom da også meget tættere på Søren Lemches rationelle, tidligt modernistiske design. Hallen på Frederiksberg brændte senere ned til grunden 28. juni 1968.

Det betød, at Rovsings bygning sandsynligvis var den tredje overdækkede tennishal i periferien af København.

I de tidlige år var sport noget, man dyrkede udendørs (Rung, 1985). Af samme grund kan man ikke sige, at der var én stilart, som dominerede gymnastikkens og sportens rum på dette tidspunkt. Men med blik for de få bygninger, der trods alt var, tog idrættens arkitektur i Danmark afsæt i nationalromantikken og dens referencer til Oldtiden (ca. 1850erne-1900erne), fortsatte over nyklassicismens fascination af Antikkens enkle linjer (ca. 1910er-1920erne) til funktionalismens demokratiske og referencefri program (ca. 1930erne-1960erne) for at ende i det nøgterne, puritanske, standardiserede halbyggeri (ca. 1960erne-2000erne).

ET TENNISANLÆG I EN STILMÆSSIG BRYDNINGSTID

Rovsing kendte altså til både nationalromantikken, nyklassicismen og via Søren Lemches tennishal for B.93 til den mere nøjsomme og moderne arkitektur. Der var bare det, at han til avisen BT foragteligt havde kaldt Lemches bygning for et “gravkammer” (Ardens, 1917). Da han netop på dette tidspunkt var på kant med ledelsen i B.93, havde ringeagten nok mere sit afsæt heri.

Rovsing var for datiden en usædvanligt berøjet person, han var rig og opfattede sig selv som et dannet og kultiveret menneske. Han havde spillet i hele Norden, men for det meste udendørs. Inspirationen til Dansk Tennis Club fandt han i Sverige. Her havde han set to fantastiske tennispavilloner i Stockholm: Den ene er af arkitekt Fredrik Liljekvist i 1896, og den anden af den dansk-svenske arkitekt Torben Grut, 1900.

I Sverige var den senere Kong Gustaf V bidt af tennis, hvilket gav ham tilnavnet “Tenniskongen”. Han var stærkt medvirkende til, at Skandinavien fik sine første to indendørs tennishaller med to baner. Lawn-Tennispaviljon-

gen af Frederik Liljekvist indviedes i Stockholms idrætspark 1. oktober 1896.

Lawn-Tennispaviljongen var en træbygning i nationalromantisk stil og anlagdes som den østlige pavillon i idrætsparken ud af to. Indgangen kronedes af et tårnur og mindede mest af alt om en stationsbygning. Dette var helt logisk, da det i slutningen af 1800-tallet kun var stationer, lader og hangarer, der havde tilsvarende frie spænd. Det var den slags “lette festarkitektur” (Andersson & Bedoire, 1973), der prægede de tidlige idrætsbygninger. Tennisbanerne placeredes i hallen parallelt med hinanden. Taget var stejlt, og pavillonen var linoliemalet i okragule, okseblodsrode og grønne farver, og det var altså her, at Rovsing i juni 1912 repræsenterede Danmark ved OL.

Arkitekt Torben Gruts tennispavillon for Kronprinsens Lawn-tennisklubb (KLTK) fra år 1900 placeredes på højdedraget lige nord for Idrætsparken. Tennishallen var for datiden enorm men også tidstypisk i sin arkitektur. Heri placerede Grut de to tennisbaner i forlængelse af hinanden. Langs banernes ene side løb et let hævet trædæk. I tilknytning til banerne var der saloner med tæpper på gulvene, bløde sofaer, karaffer til spiritus, klaver samt indrammede oliemalerier på væggene.

Fælles for de to pavilloner var, at rummene sluttedes af høje gavle, og dagslyset kom fra ovenlys og højtsiddende, småtsprossede vinduer. Der er ingen tvivl om, at Rovsing lod sig inspirere af lysindfald, materialer, farvevalg, udsmykninger og indretning i de svenske idealbilleder.

Gruts smukke hal på bakkedraget led en noget tragisk skæbne, idet hallen nedbrændte til grunden 3. marts 1920. Branden siges at være en af de “smukkeste” i Stockholms historie og blev overværet af anselige menneskemasser. Branden betød, at 40 personer blev hjemløse.

Torben Grut tegnede dog andre idrætsanlæg bl.a. det borglignende anlæg til OL 1912.

Da Rovsing skal til at omsætte visionerne til konkrete tegninger i 1919-20 bærer han på mange gode minder fra Stockholm. Nationalromantikken er for længst slut, og tiden indvarsler en arkitektur uden ornamentik men med symbolværdierne direkte indarbejdet i materialevalg, farver, overflader, lyssætning, m.v. På den måde kommer Dansk Tennis Club til stilmæssigt både at have rødder i en tid med herreværelser, plyssofaer og dekorationer på væggene og samtidig skue fremad mod en sportsarkitektur, der fokuserer på en optimering af spillet og udtrykker dette i formgivningen. Rovsing og arkitekt Madsen "låner" det bedste fra pavillonerne i Stockholm, optimerer det og skuer så fremad. De vælger at bygge i træ, som det meste af sportens arkitektur er på det tidspunkt. Taget bæres af buer i en fritbærende trækonstruktion. Højtsiddende sidelys, trædækket langs banerne, trægulvet og farvesætningen replicerer alt sammen den intime stemning i de svenske pavilloner. Men samtidig er arkitekturen udført med en pragmatisk og sober præcision i alle detaljer. Bygherren og ejeren er en atlet på topniveau, der kender sin metier. Han er ambitiøs og tørster efter at signalere genoprejsning til omverdenen. Men han er også en topatlet, der seriøst ved, hvad der er bedst for spillet. At han senere lader væggene dekorere med eksotiske motiver passer som hånd i handske med den personlighed, han har, og hans opfattelse af tennissporten i København: Den er smålig og provinsiel (Ardens, 1917). Da Rovsing har set store dele af verden, vender han blikket den vej – bort fra Danmark. Det er i disse uventede sammenstillinger, at Dansk Tennis Club bliver så usædvanlig. Dengang som i dag.

DE ÆGYPTISKE OG BALINESISKE BILLEDER

Væggene i tennishallen prydede Rovsing med ægyptiske motiver. Tesalonen fik både ægyptiske og balinesiske dekorationer. Dem havde Rovsing haft med hjem som fotos fra sine utallige rejser til bl.a. det centrale Indonesien, Ægypten, Ceylon, Singapore, Mallorca, Italien samt to verdensomsejlinger. Billedscenerne er udført med pensel og malet direkte på væggens træbeklædning.

I hallen findes religiøse motiver, hvoraf mange er taget fra ægyptiske "Dødebøger" – papyrusruller med religiøse tekster og ledsagende billeder, som skulle hjælpe den døde til at opnå nyt liv. I indgangspartiet er tre store gengivelser fra en kendt og rigt dekoreret Dødebog, "Papyrus Ani" fra ca. 1300 f. Kr., som siden slutningen af 1800-tallet har befundet sig på British Museum i London.

Forlægget for mange af de ægyptiske billeder i Dansk Tennis Club er farveplancher fra bøger, udgivet af den engelske ægyptolog, E.A. Wallis Budge (1857-1934). Budge var en produktiv forfatter, og hans bøger opnåede en usædvanlig stor læserskare. Vi ved, at Rovsing havde flere af hans bøger.

De ægyptiske motiver, som optræder i Dansk Tennis Club, bekræfter Rovsings interesse for den ægyptiske gudeverden. Det er vanskeligt at se nogen samlet, fortløbende fortælling i de udvalgte billedscener, men som helhed løfter de sig dog langt over det tilfældige. Der kan derfor ikke herske nogen tvivl om, at de er nøje udvalgt af Rovsing selv. Koblingen mellem sportsudøvelse og kunstens og filosofiens verden er velkendt også i et historisk perspektiv. Det antikke Grækenland står her som et særlig markant eksempel.

Datidens stilistiske fortolkninger af den ægyptiske kunst og arkitektur kaldes ægypto-

Allerede i indgangspartiet mødes man af ægyptiske malerier. Til højre og nedenfor ses scenen fra Anis papyrus, hvor Anis hjerte bliver vejjet mod en strudsefjer. Anubis tjekker nøjagtigheden af vægten. Over skildringen ses de ægyptiske guder Hathor, Horus, Isis, Nephthys, osv. (Foto: Torben Eskerod.)

mani. Rovsing var en del af sin tid, idet der netop skete en særlig opblomstring med opdagelsen af Tutankhamons grav i 1922 samt med Art Deco stilen (1920-1930). Men kombinationen af sportsanlæg og ægyptiske udsmykninger er sjælden, hvis ikke enestående.

DEN FORTSAT EKSKLUDEREDE

Efter tolv års uenighed mellem DBU og Rovsing sagsøgte han gennem Kløvermarkens Tennis Klub i 1928 Dansk Boldspil Union. Søgsmålet

gik i al sin enkelhed ud på, om han var berettiget til at deltage i tennisturneringer inden – eller udenfor Unionen.

DBU krævede pure frifindelse, og 12. oktober 1928 kom Østre Landsret med sin kendelse: Rovsing tabte sagen. Selvom homoseksualitet ikke var strafbart i Danmark, så længe de involverede var over 18 år, så gav Landsretten DBU ret til fortsat at udelukke medlemmer. Østre Landsret lagde vægt på, at Rovsing også efter eksklusionens ophævelse havde udvist adfærd,

Billedscenerne i indgangspartiet er udført med pensel og malet direkte på væggenes træbeklædning. Kombinationen af sportsanlæg og ægyptiske udsmykninger er uhyre sjælden, hvis ikke enestående. Her på dørene ind til omklædningen (Foto: Torben Eskerod.)

der stadig gjorde det nødvendigt, at DBU fortsat isolerede ham fra klubberne *“til Værn for unge Medlemmer i de til Organisationerne hørende Klubber”* (Østre Landsret, 1928). Landsretten frifandt DBU og pålagde sagsøgeren at betale sagens omkostninger på 300 kr.

Fra den dag af kom Leif Roving aldrig til at spille i andre turneringer eller haller end sin egen. Selvom Dansk Tennis Club ikke er tegnet af en verdenskendt arkitekt, så belærer den os om det kraftfulde, symbolske potentia-

le, der eksisterer i al kropskultur, og som kan udtrykkes gennem kunst og arkitektur. Denne fusion mellem åndsarbejde og rå muskelkraft har billedkunsten, litteraturen og musikken for længst forstået at omsætte i enestående museer, teatre og musikhuse. Tiden er atter moden til, at idrætten stiler mod at omsætte æstetikken og ritualerne i bevægelsen i arkitektoniske mesterværker. Akkurat som Leif Roving søgte væk fra de puritanske rum, sportens regler (og moral) havde dikteret.

LITTERATURLISTE

- Andersen, A. L. & Budtz-Jørgensen, J. (1944-45). *Dansk Sportsleksikon. Bd. 1-2*. København: Standard Forlaget.
- Andersson, H.O. & Bedoire, F. (1973). *Stockholms byggnader. En bok om arkitektur och stadsbild i Stockholm*. Stockholm: Bokförlaget Prisma.
- Ardens. (1917, 13. april) Et Verdens-Sports-Etablissement i Kjøbenhavn. Leif Rovsing bygger en Mønster-Tennishal. *B.T.*, 3.
- Dansk Tennis Club. (1920) *Love for Dansk Tennis Club*. København: Dansk Tennis Club.
- Dansk Tennisfond. *Fundats for Dansk Tennisfond*. (1954/1959, 10. december/11. november). København: Dansk Tennisfond.
- Erik. Hr. Rovsings Fiasko. (1915, 6. januar). Hvorfor Kjøbenhavns Tennisspillere er husvilde om Vinteren. *B.T.*, sidetal ukendt.
- Gentofte Kommune. (2012). Lokaliseret i 2012 i Tegningsarkivet fra <http://www.gentofte.dk>.
- Hr. Sekretæren. (1912, 27. juni). Olympierne. *Politiken*, 3.
- Rigsarkivet. (1917-28). *Rovsing sagen*. Rigsarkivet. (Arkivskaber: Dansk Boldspil Union. Pakke nr. 63, magasinopstilling 5222-09-03). Rigsarkivet, København.
- Rovsing, L. (1917). Leif Rovsings forsvar oplæst af ham på D.B.U.s udvalgs møde, 21. april 1917. Rigsarkivet. (Arkivskaber: Dansk Boldspil Union. Pakke nr. 63, magasinopstilling 5222-09-03). Rigsarkivet, København.
- Rovsing, L. (1927). *Fodboldvældet over Tennis. Med Billed af Leif Rovsing*. København: H. H. Thiles Bogtrykkeri.
- Rovsing, L. (1928). *Det offentlige mod Leif Rovsing (Farce)*. København: H. H. Thiles Bogtrykkeri.
- Rovsing, L. (1929). *Tilfældet Kløvermarken ctr D.B.U.* København: H. H. Thiles Bogtrykkereri
- Rovsing, L. (marts 1955) Ungdomsliv 1892-1920. *Vennen. Uafhængigt nordisk homofilt tidsskrift*, 7. årgang, Nummer 3, 79-86.
- Østre Landsret. (II. Nr. 187/1928). 2. afd., dom-bog nr. 16, s. 167-173: *Kløvermarkens Tennis Klub mod Dansk Boldspil-Union*. København: Østre Landsret.
- Knudsen, H. (2010). A/S Phønix – Træindustrien bag de berømte Phønix-huse. I: *Hvidovre Lokalhistorie*, 28. årgang, nr. 2, 15.
- Madvig, E. (1918) Københavns Boldklubs Tennishal. *Architekten*. 20 Aargang, 6. Juli, 40 Hæfte, 369-373.
- Olympiska Spelens Tidning. (1912). Referat af Rovsing og Hansens sidste kamp ved OL 1912. *Ny Tidning för Idrott. Stockholm*, 1. juli. 15:de (32:a) Årgangen. Nr. 33, 9.
- Rung, O. (1985). *Fra min klunketid. En hjemlig kavalkade*. København: Gyldendal.

(ENDNOTES)

- 1 Brev fra Poul Groes i bestyrelsen for B. 93 afsendt til K.B.U. 21. februar 1917.
- 2 Brevudveksling mellem D.B.U. og B.93 i 1917
- 3 Se f.eks. brev af 18. december 1918 til D.B.U.s bestyrelse, s. 2-3. Brev af 11. september 1919 til D.B.U., s. 1. Brev af oktober 1919 til D.B.U., B.93 og K.B., s. 1-2. Og brev af juni 1924 til D.B.U, D.L.T.F. og K.B.U., s. 1-2.
- 4 Postkort fra Rovsing til D.B.U., 24. april 1918.
- 5 Oplysningerne stammer fra avisbillede bragt i B.T., 9. oktober 1922.

